

Predsednica Republike Slovenije

NATAŠA PIRC MUSAR

**Govor predsednice Republike Slovenije Nataše Pirc Musar
na slovesnosti ob praznovanju 30-letnice delovanja Znanstveno-raziskovalnega središča
Koper**

Ljubljana, 27. november 2024

Velja govorjena beseda!

Spoštovani prof. dr. Rado Pišot, direktor Znanstveno-raziskovalnega središča Koper,
spoštovani minister dr. Igor Papič,
spoštovana ministrica Mateja Čalušič,
spoštovani akademik Peter Štih, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti,
spoštovane raziskovalke in raziskovalci, znanstvenice in znanstveniki,
cenjeni visoki gostje.

Iskreno se vam zahvaljujem za povabilo na nocojšnjo slovesnost ob praznovanju 30-letnice delovanja Znanstveno-raziskovalnega središča Koper. Ob tej priložnosti mi dovolite, da zaposlenim najprej čestitam ob častitljivem jubileju in izrazim globok poklon vašemu dosedanjemu delu in dosežkom, ki so z leti postali simbol znanstvene odličnosti, intelektualne svobode ter trajne zavezanosti družbenemu napredku v Sloveniji in širše.

Zgodba ZRS Koper je zgodba o jasni viziji, pogumu in sodelovanju.

Pred tridesetimi leti je skupina pogumnih ljudi z drzno idejo začela zgodbo o tretji znanstvenoraziskovalni osi v Sloveniji. Njihova jasna vizija je temeljila na zavedanju, da znanost ne le poganja družbeni in gospodarski razvoj, temveč tudi omogoča, da prepoznamo in cenimo svojo identiteto.

Podpora lokalne skupnosti, ustanoviteljic – takratne Skupnosti obalnih občin in Slovenske akademije znanosti in umetnosti – ter regionalnega gospodarstva je bila ključna pri uresničitvi te vizije. Prav ta povezanost je omogočila tudi nastanek Univerze na Primorskem, ki je zaživela ob ljudeh in temeljih vašega raziskovalnega središča. Skoraj 50 let po ustanovitvi Pristanišča Koper, pozneje Luke Koper, se je tako vzpostavil drugi temeljni vzvod razvoja in rasti središča severnega Jadrana.

Danes moč ZRS Koper temelji na interdisciplinarnosti, raziskovanju edinstvenega prostora Sredozemlja in severnega Jadrana ter na prepoznavanju priložnosti za mednarodno povezovanje. Raziskave in projekti ZRS Koper povezujejo znanstvenoraziskovalne ustanove od Furlanije - Julijske krajine do Istre ter vse prek srednje in južne Evrope posegajo v svet. Kot osrednja znanstvena institucija v Sloveniji na obmejnem območju ZRS Koper s poglobljenim raziskovanjem sredozemskega prostora, na stičišču kultur, jezikov in pogledov na svet, bogati lokalno in širšo skupnost – povezuje znanost in uporabnike znanja ter že 30 let uspešno sooblikuje identiteto regije.

Znanstvena odličnost, odgovornost in svoboda so vrednote, ki so zaznamovale pretekla desetletja vašega delovanja. Te vrednote so omogočile, da ste vztrajali tudi v najtežjih obdobjih. ZRS Koper je tako postal simbol

Človekovo dostojanstvo v nas, dostojanstvo za vse, dostojanstvo okolju, ki nas obdaja.

01 478 12 09, gp.uprs@up-rs.si, Erjavčeva 17, SI-1000, Ljubljana

zavezanosti raziskovalni odličnosti in trajnostnemu razvoju, kar dokazujete z uspehi na najbolj konkurenčnih mednarodnih razpisih, vključno s pridobljenim najprestižnejšim evropskim projektom Evropskega raziskovalnega sveta, ter z vsakodnevno skrbjo za odpiranje in približevanje znanosti vsem ljudem.

Lep primer zavezanosti trajnostnemu razvoju in povezanosti z okoljem, v katerem delujete, je tudi najnovejši projekt Kompetenčni center za oljkarstvo in druge mediteranske kulture Plavje, ki bo deloval pod okriljem vašega zavoda in za katerega je bil položen temeljni kamen ravno prejšnji teden. Ocenjena vrednost projekta znaša nekaj več kot 4,5 milijona evrov, večino bo prispevala država.

Veseli me, da je sedanja vlada prepoznala pomen vlaganj v znanost, razvoj in inovacije, ki so temelj napredka vsake družbe. Na področju znanosti, raziskav in visokega šolstva se je lani začel eden največjih investicijskih ciklov v zgodovini Slovenije. Poleg omenjenega kompetenčnega centra bo na Primorskem, v Izoli, zrasel nov objekt Fakultete za vede o zdravju Univerze na Primorskem.

Na Štajerskem se bo širil in obnovil objekt Fakultete za zdravstvene vede Univerze v Mariboru. Zrasle bodo tudi nove stavbe tehniških fakultet, v osrednji Sloveniji tako že rasteta nova objekta Medicinske in Veterinarske fakultete Univerze v Ljubljani, kmalu tudi Fakultete za farmacijo in Fakultete za strojništvo.

Z veseljem lahko povem, da iskreno podpiram pristojno ministrstvo in ministra dr. Papiča pri teh ambicioznih ciljnih in sem pripravljena pri tem tudi vedno pomagati.

Spoštovane gospe in gospodje.

Vaše raziskave so prispevale k razvoju tega primorskega prostora in ga umestile na svetovni zemljevid mreže institucij znanstvenoraziskovalne odličnosti. Podobno kot nas je reformacija pred stoletji naučila ohranjanja besede in misli v maternem jeziku, tudi vaša dediščina raziskovalnih dognanj ohranja in nadgrajuje našo družbeno identiteto.

Ob tej priložnosti bi želela izreči iskreno zahvalo sedanjemu vodstvu in predhodnim vodstvom ZRS Koper, vsem nekdanjim in sedanjim raziskovalkam, raziskovalcem ter vsem zaposlenim, ki ste prispevali k temu izjemnemu uspehu. S svojim delom ste umestili znanost in potrdili pomembnost vloge znanstvenoraziskovalnega dela v družbi, njegovo vrednost za razvoj in prihodnost.

V imenu Republike Slovenije vam ob tej obletnici izrekam globoko priznanje in vam želim uspešno nadaljevanje poti. Naj vas vodijo raziskovalna svoboda, odgovornost do skupnosti in neomajna radovednost, ki so temelji vseh velikih znanstvenih dosežkov.

Naj vam bo še naprej dano, da odkrivате, raziskujete in ustvarjate znanje za blaginjo vseh Slovenk in Slovencev.

Hvala.